

ДРОГОВИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Л.Шаран

2019 р.

Програма науково-педагогічної практики

Галузь знань: 031 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Освітньо-наукова програма: Філологія (Теорія літератури)

Філологічний факультет

Кафедра української літератури та теорії літератури

Мова навчання: українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг практики (кредити ЕКТС)	Особливості проведення практики	Вид контролю
Денна	II	III	Зкр.	Згідно з графіком освітнього процесу	Диференційований залік
Заочна	II	III	Зкр.	Згідно з графіком освітнього процесу	Диференційований залік

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (240 кредитів ЕКТС).

Розробник

П. В. Іванишин, докт. фіол. наук, проф.

Підпись

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності

П. В. Іванишин, докт. фіол. наук, проф.

Підпись

Схвалено на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури

Протокол № 6 від 4 червня 2019 р.

Завідувач кафедри:

П. В. Іванишин

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету

Протокол № 6 від 27 червня 2019 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 7 від 17 бересень 2019 р.

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Л.Шаран

Підпис

2019 р.

Програма науково-педагогічної практики

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

Спеціальність **035 Філологія**

Освітньо-наукова програма: Філологія (Теорія літератури)

Філологічний факультет

Кафедра української літератури та теорії літератури

Мова навчання: українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг практики (кредити ЕКТС)	Особливості проведення практики	Вид контролю
Денна	II	III	3 кр.	Згідно з графіком освітнього процесу	Диференційований залік
Заочна	II	III	3 кр.	Згідно з графіком освітнього процесу	Диференційований залік

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (240 кредитів ЕКТС).

Розробник

П. В. Іванишин, докт. фіол. наук, проф.

Підпис

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності

П. В. Іванишин, докт. фіол. наук, проф.

Підпис

Схвалено на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури

Протокол № 6 від 4 червня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ П. В. Іванишин

Підпис

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету

Протокол № 6 від 27 червня 2019 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № _____ від _____ 2019 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Науково-педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти.

Метою науково-педагогічної практики є поглиблення та удосконалення комплексу професійних знань, умінь, навичок, розвиток особистісних навичок майбутніх викладачів теорії літератури, практичних умінь і навиків самостійної наукової роботи, набуття досвіду викладацької професійної діяльності.

Основні завдання науково-педагогічної практики:

1) у процесі проходження науково-педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навиками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних задач; методами та засобами складання задач, вправ, тестів з різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями;

2) у процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути сформовані вміння поставити навчально-виховну мету, вибору типу, виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів та слухачів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності;

3) у ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної дисципліни у вищій школі.

В результаті проходження науково-педагогічної практики аспірант повинен оволодіти наступними **компетентностями**:

- Здатність до володіння методологією наукового пізнання; здатність до розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, системних зв'язків між явищами та процесами; здатність до аналітичного, критичного та креативного мислення; здатність використовувати набутий особистісно-професійний досвід для розв'язання наукових і фахових завдань; здатність до аналізу міждисциплінарних явищ і процесів; реалізації власного аксіологічного, наукового і творчого потенціалу.
- Розуміння сучасної методології освіти, у тому числі професійної; здатність до застосування методів наукового пізнання; здатність до проведення науково-дослідної діяльності; здатність до розробки та впровадження дослідницьких проектів, «start-up»; здатність методологічно та технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, об'єктивно інтерпретувати його результати; здатність ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень та інновацій.
- Готовність до науково-педагогічного пошуку; здатність володіти методологією та методами педагогічного експерименту; сформованість особистісно значущих якостей педагога-дослідника; здатність до розв'язання педагогічних завдань завдяки розумінню фундаментальних зasad психолого-педагогічної науки; здатність до визначення мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; здатність до впровадження нових освітніх технологій у власну дослідницьку діяльність; здатність до генерування нових ідей, створення й інтерпретації нових знань відповідно теми та завдань наукового дослідження.
- Здатність аналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотеками (традиційними, електронними); здатність володіти на професійному рівні основними методами, способами та засобами набуття, зберігання й обробки інформації; здатність використовувати програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань, упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології; здатність створювати презентації, ефективно використовуючи мультимедійні технології.
- Здатність володіти та оперувати термінологією філологічної науки та вибудовувати ієрархію наукових філологічних понять; розуміти вироблення необхідних вмінь та навиків самостійної наукової діяльності, продукування нових ідей в сфері гуманітарних (філологічних) дисциплін; застосовувати на практиці зв'язки з іншими філологічними та суміжними науками

самостійно оцінювати, систематизувати та диференціювати сучасні теоретичні моделі і практики літературознавчих та лінгвістичних інтерпретацій; ставити наукові проблеми та застосовувати відповідні методи при організації науково-дослідної роботи у площині конкретної проблематики; фахово користуватися термінологічним апаратом філологічної науки.

- Здатність адекватно застосовувати методи науково-педагогічного дослідження; вміння планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність; взаємодіяти інтелектуально з найновішими філологічними досягненнями в спеціальній галузі філологічного дослідження; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання наукових завдань; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.
- Здатність до суб'єктності (активності, відповідальності, творчості) у науковому пошуку; психологічна готовність до наукової діяльності, розвиток наукового мислення; соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень; саморозвиток і самовдосконалення упродовж життя; здатність до емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації, самоаналізу результатів наукової діяльності; здатність до толерантності і терпимості у стосунках з іншими суб'єктами наукового пошуку; здатність адаптації до нових, специфічних умов та обставин; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань.
- Володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; здатність використовувати методологію і методи науково-педагогічного дослідження для моніторингу власних наукових результатів; вміння застосовувати загальнонаукові та спеціально-наукові методи, методики і прийоми наукового дослідження; особливості доведення достовірності отриманих результатів; здатність орієнтуватися у процесах глобалізації, глокації та віртуалізації явищ сучасної культури; розглядати діяльність вітчизняних дослідників на тлі загального філологічного процесу.
- Навички удосконалення комунікативної культури як важливого компонента іміджу сучасного науковця; здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, презентації наукових доробків та ідей, володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; до участі у різних видах наукового спілкування; здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності; здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та складних ідей, ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їхньої реалізації.
- Аналізувати основні результати філологічних досліджень в письмовій формі, за допомогою усних виступів та презентацій, у дискусіях; здатність опрацьовувати джерельну базу дослідження; застосовувати здобуті теоретико-методологічні знання на практиці; володіти навичками роботи з сучасними науковими технологіями обробки та оформлення результатів наукових досліджень; здатність визначати найбільш передові концептуальні та методологічні знання у галузі науково-дослідної та професійної діяльності і на межі предметних галузей.
- Уміння аналізувати наукову літературу зі спеціальності, концептуалізація, проектування, застосування та оцінювання наукового та емпіричного матеріалу попередніх досліджень; уміння користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними засобами задля реалізації дослідницьких проектів у галузі філології; організовувати та реалізувати науково-дослідну роботу у царині філології; здатність визначати, мати доступ, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, текстів для розгляду відповідних завдань власного дослідження.
- Вміння реалізувати ціннісно-смисловий підхід у процесі створення і моделювання освітніх процесів і систем; здатність удосконалювати власний імідж науковця з урахуванням існуючих вітчизняних і зарубіжних зразків.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Науково-педагогічна практика є невід'ємною складовою освітньо-наукової програми підготовки професіоналів вищої кваліфікації і спрямована на закріплення теоретичних знань, набуття й удосконалення практичних умінь і навичок та інших компетентностей галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія (Теорія літератури).

Передумовами для проходження практики було вивчення наступних компонент освітньої-наукової програми:

- цикл загальної підготовки: «Філософія як досвід мислення», «Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності», «Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності», «Наукова комунікація англійською мовою», «Англійське академічне письмо»;
- цикл професійної підготовки: «Літературознавство. Актуальні проблеми генології», «Святоотцівська традиція в українській літературі», «Українська література в проекції міждисциплінарних студій», «Іван Франко як критик і теоретик літератури», «Герменевтичний досвід в українській літературі 19-21 ст.», «Основні теоретико-методологічні течії в українському та світовому літературознавстві 19-21 ст.», «Основи теорії та практики перекладу: контекст взаємодії культур», «Ідейно-естетичні парадигми української поезії II пол. ХХ ст. – початку ХХІ ст.», «Історія української літератури як дискурс національної ідентичності», «Поетика малих жанрів у літературі ХХ ст.».

Раніше здобуті результати навчання:

- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки;
- базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;
- набуті дослідницькі навики та навики методик викладання теоретико-літературних дисциплін;
- вміння планувати роботу керівника групи та складати календарно-тематичний план вивчення теорії літератури у вищій школі;
- вміння, необхідні для підготовки до практичного заняття та складання плану-конспекту лекцій з теоретико-літературних дисциплін у вищій школі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Очікувані результати проходження науково-педагогічної практики передбачають оволодіння **знаннями** аспірантами-практикантами:

- змісту професійно-діяльності викладача вищої школи;
- специфіки організації навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти;
- основних форм і методів проведення навчальних занять у закладах вищої освіти;
- змісту та форм методичної науково-дослідницької роботи;
- функціональних обов'язків куратора академічної групи;
- методики проведення виховної роботи зі студентами.

Програма науково-педагогічної практики також передбачає формування у аспірантів **уміння**:

- аналізувати практичний досвід фахівців вищої школи, власну професійну діяльність;
- діагностувати проблеми у навчанні й знаходити оптимальні шляхи їхнього вирішення;
- планувати етапи навчально-виховної діяльності у закладах вищої освіти з метою досягнення конкретних освітніх цілей;
- застосовувати індивідуальні, групові та колективні форми навчально-виховної роботи зі студентами;
- науково осмислювати результати навчальної та виховної роботи у закладах вищої освіти і на цій основі удосконалювати форми й методику навчання, а також технології у навчанні;
- проводити практичні та індивідуальні заняття у закладах вищої освіти і вміти оцінювати навчальні досягнення студентів у закладах вищої освіти;
- проводити виховну роботу зі студентами.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальний обсяг науково-педагогічної практики складає 3 кредити (90 годин), які розподіляються таким чином: 45 годин – навчально-методична та наукова робота (вивчення досвіду провідних викладачів кафедри, оволодіння навичками структурування та

психологічно обґрунтованого перетворення наукових знань в навчальний матеріал, відвідування та аналіз лекційних та практичних занять, керівництво різними видами діяльності студентів, у тому числі науковою); 45 годин – аудиторне навантаження (проведення практичних занять).

Науково-педагогічна практика аспірантів проводиться на кафедрах, за якими закріплені аспіранти.

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта, який закріплений за кафедрою української літератури та теорії літератури філологічного факультету покладається на завідувача цієї кафедри.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється науковим керівником, який:

- 1) забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- 2) затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- 3) добирає дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- 4) надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- 5) контролює роботу практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі слухачами, студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- 6) готовує відгук про проходження практики.

Завідувач відділу аспірантури, докторантурі та наукової роботи:

- 1) знайомить аспірантів з «Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів ДДПУ імені Івана Франка», формою та змістом звітної документації;
- 2) здійснює облік проходження практики аспірантами університету.

До початку практики проводиться настановча конференція. На ній аспіранти ознайомлюються з положенням про практику, програмою практики, її метою та завданнями, методичними рекомендаціями, правилами звітності та результатами практики.

Перший тиждень практики відводиться на вивчення та аналіз документації кафедри, ознайомлення з колективом академічної групи та ін. В цей період практикант відвідує заняття всіх викладачів, бере участь в заходах, які проводяться в групі. В цей же час, паралельно, аспірант із керівником практики (науковим керівником) складають індивідуальний план роботи на весь період практики. Починаючи з другого тижня, аспіранти проводять заняття з теоретико-літературних дисциплін літератури, відвідують заняття викладачів та своїх колег, вчаться аналізувати та оцінювати заняття з позицій сучасних методик навчання теорії літератури.

Під час практики аспіранти працюють над обов'язковим індивідуальним завданням методичного характеру. Останні два дні практики відводяться на підготовку та оформлення документації про її результати.

Практика закінчується звітом аспіранта про проходження практики та диференційованим заліком з відповідним записом наукового керівника у заліково-екзаменаційній відомості.

Керівник практики від кафедри української літератури та теорії літератури контролює забезпечення належних умов праці аспірантів-практикантів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст і послідовність науково-педагогічної практики визначається програмою згідно з навчальним планом і передбачає такі види діяльності:

Навчальна робота: поглиблення й удосконалення теоретичних знань з гуманітарних дисциплін та методики навчання й встановлення їхнього зв'язку з практичною діяльністю; проведення аспірантами-практикантами різних видів навчальних занять у ЗВО (семінарів, практичних, лабораторних) із застосуванням сучасних методик і методів навчання, які активізують пізнавальну діяльність студентів; ознайомлення з формами і методами проведення занять у ЗВО та критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів у ЗВО; наукове осмислення результатів навчальної та виховної роботи у ЗВО і на цій основі

удосконалювати форми і методику навчання й технології у навчанні.

Методична робота: ознайомлення із напрямами діяльності викладача ЗВО; заохочення до вдосконалення педагогічних здібностей з метою творчого вирішення завдань навчання і виховання; створення умов для розвитку здібностей і самореалізації аспірантів у майбутній викладацькій діяльності, формування стилю викладання та потреби у самовдосконаленні; формування у студентів-практикантах професійних умінь і навичок, необхідних для організації взаємодії і спілкування в педагогічному процесі; розвиток особистісних якостей, необхідних викладачу теоретико-літературних дисциплін у професійній діяльності; вироблення уміння

аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність.

Організаційно-виховна робота: ознайомлення аспірантів з основними напрямами професійної діяльності викладача ЗВО; вироблення уміння організовувати аудиторну та позааудиторну роботу студентів; формування у аспірантів-практикантах навичок аналізу результатів своєї праці; ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи; формування у аспірантів професійних умінь і навичок, необхідних для організації взаємодії і спілкування в педагогічному процесі; ознайомлення з методикою проведення виховної роботи у ЗВО; формування уміння проводити групову та індивідуальну виховну роботу зі студентами.

Науково-дослідницька робота: вивчення основних напрямів наукової діяльності викладачів; формування у студентів творчого й дослідницького підходів до майбутньої професійної діяльності; спостереження та аналіз керівництва науково-дослідницькою

роботою студентів у ЗВО.

Зміст практики розкривається в індивідуальному плані аспіранта-практиканта:

- знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів інституту під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін;
- розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни;
- самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз;
- участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів;
- індивідуальна робота зі слухачами та студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

Права та обов'язки аспіранта-практиканта: аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача відділу аспірантури, докторантурі та наукової роботи; вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету міністрів від 23 березня 2016 р., підлягає відрахуванню.

Аспірант повинен протягом 20 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію на кафедру.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Під час проходження науково-педагогічної практики аспіранти зможуть набути навички з педагогічних дисциплін, здобутих під час отримання кваліфікації магістра, вдосконалити знання, які необхідні для роботи у закладах вищої освіти і вміння застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час викладацької роботи.

Перелік індивідуальних завдань практиканта

Навчальний напрям роботи:

- відвідування занять викладачів кафедри;
- здійснення записів і узагальнення основних рекомендацій викладача щодо проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять;
- аналіз проблем у навчанні студентів;
- проведення заняття, у тому числі, одне залікове заняття.

Методичний напрям роботи:

- участь у розробці навчально-методичних матеріалів;
- інформаційний пошук із заданої тематики з написанням аналітичного огляду літератури;

Науково-дослідницький напрям роботи:

- підготовка дисертаційної роботи;
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах тощо;
- підготовка публікацій у наукових фахових виданнях;
- літературний огляд сучасного стану проблеми.

Організаційний напрям роботи:

- написання звіту про проходження науково-педагогічної практики.

Методичні рекомендації:

З метою набуття практичних навичок під час проходження науково-педагогічної практики та виконання її програми аспіранти повинні виконувати наступні рекомендації:

- ознайомитись з навчально-методичною роботою кафедри, на якій проводиться практика, з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом, зі специфікою методики роботи викладачів;
- ознайомитись з навчальними програмами дисципліни, з якої будуть проводитися практичні заняття;
- ознайомитись з психологічними, віковими та індивідуальними особливостями студентів групи, де будуть проводитися заняття, стан їх успішності.

7. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

Перелік форм звітної документації, які оформляють практиканти в процесі й після проходження науково-педагогічної практики

1. Робочий зошит практиканта.
2. Звіт аспіранта-практиканта про проходження науково-педагогічної практики.
3. Висновки керівника науково-педагогічної практики.

За підсумками проходження науково-педагогічної практики аспірант подає до відділу аспірантури, докторантury та наукової роботи робочий зошит з науково-педагогічної практики разом з висновками керівника практики.

Аспіранти мають право проходити педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідного куратора разом з цією практикою.

Зміст та форма наведених у переліку форм звітної документації представлено у Додатку 1.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Форма, зміст і вид звітності аспірантів про проходження науково-педагогічної практики

визначаються робочою програмою з дотриманням відповідних стандартів щодо оформлення такої документації.

Основним документом практиканта є звіт, в якому записано основні види аудиторної, виховної та дослідницької робот за весь час практики. Звіт разом з іншою документацією практиканта надає на кафедру протягом наступних 20 робочих днів після закінчення практики. Захист підсумків науково-педагогічної практики аспірантів здійснюється під час проведення заліку, який планується на кафедрі та затверджується керівником протягом 20 днів після її завершення.

Оцінка за проходження науково-педагогічної практики виставляється з урахуванням відгуків і запропонованих оцінок керівників від кафедри, відповідей на запитання під час проведення заліку та якості оформлення звітної документації.

У разі невиконання повного обсягу програми науково-педагогічної практики з поважної причини аспіранту за поданням його заяви на ім'я ректора університету з доданням відповідних документів може бути надане право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Підсумки проведення науково-педагогічної практики аспірантів обговорюються на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури.

Науково-педагогічна практика оцінюється за такими видами діяльності аспіранта:

Види роботи	Кількість балів
Підготовка та проведення лекцій	30
Підготовка та проведення практичних занять	30
Індивідуальні завдання	20
Доповідь і захист практики	20

Критерії оцінювання результатів науково-педагогічної практики:

- **ступінь** виконання аспірантами завдань практики;
- **якість** педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь і навичок практичної роботи аспірантів як майбутніх професіоналів.

Зміст критеріїв оцінювання результатів науково-педагогічної практики подано в Таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання результатів науково-педагогічної практики

Рівні компетентності	Бали	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90 - 100 A	Аспірант систематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує та самостійно проводить на високому науково-методичному рівні навчальні заняття відповідно до програми. Проявляє ініціативність та здатність організовувати навчальну, наукову та виховну роботу зі студентами. Активно долучається до розробки змісту навчальних занять та навчально-методичної роботи з дисципліни. Наполегливо працює над написанням дисертаційної роботи. Аспірант проявляє самостійність, зацікавленість, відповідальність та творчий підхід до виконання індивідуальних завдань практики. Вчасно та грамотно оформив звіт проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) позитивний.
Достатній (частково пошуковий)	82-89 B	Аспірант систематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує та проводить на достатньому науково-методичному рівні навчальні заняття відповідно до програми. Проявляє ініціативність та здатність організовувати навчальну, наукову та виховну роботу зі студентами. Активно долучається до розробки навчально-методичних матеріалів. Розробив індивідуальний план написання дисертаційної роботи з незначними помилками. Аспірант проявляє самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання індивідуальних завдань практики. Вчасно та грамотно оформив звіт проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) позитивний.
Середній	75 - 81 C	Аспірант систематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує та проводить навчальні заняття відповідно до програми на середньому методичному рівні. Частково проявляє здатність організовувати навчальну, наукову та виховну роботу зі студентами. Долучається до розробки навчально-методичних матеріалів. Розробив індивідуальний план написання дисертаційної роботи з численними помилками. Під час виконання індивідуальних завдань практики аспірант послуговується допомогою наукового керівника. Вчасно та грамотно оформив звіт проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) позитивний.

Задовільний	67 - 74 D	Аспірант несистематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує та проводить навчальні заняття відповідно до програми на низькому методичному рівні. Не проявляє здатності до організації навчальної, наукової та виховної роботи зі студентами. Пасивно бере участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Розробив індивідуальний план написання дисертаційної роботи з допомогою наукового керівника. Аспірант не проявляє здатності самостійно та відповідально виконувати індивідуальні завдання практики. Вчасно, проте неграмотно оформив звіт проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) задовільний.
Початковий	60 - 66 E	Аспірант несистематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує та проводить навчальні заняття відповідно до програми на вкрай низькому методичному рівні. Не проявляє здатності до організації навчальної, наукової та виховної роботи зі студентами. Пасивно бере участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Не працює над написанням дисертаційної роботи. Аспірант невідповідально ставиться до виконання індивідуальних завдань практики. Вчасно, проте в неповному обсязі представив звіт про проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) задовільний.
Відсутність компетенції	35 - 59 FX	Аспірант несистематично проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Відвідує незначну кількість занять викладачів кафедри. Проводить декілька навчальних занять, на яких виклад матеріалу є непослідовним і з допущенням суттєвих помилок. Не здатний до організації навчальної, наукової та виховної роботи зі студентами. Не володіє методикою розроблення навчальних матеріалів. Необізнаний в питаннях дисертаційної роботи. Невчасно та в неповному обсязі представив звіт про проходження практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) негативний.
Відсутність компетенції	0 - 34 F	Аспірант не проводить науково-педагогічну роботу на базі практики (кафедра української літератури та теорії літератури). Не виконує індивідуальний план практиканта відповідно до програми науково-педагогічної практики. Відгук керівника практики (наукового керівника) негативний.

Науково-педагогічна практика завершується диференційованим заліком. При встановленні загальної оцінки з науково-педагогічної практики враховуються оцінки за всі види діяльності аспіранта-практикента.

Оцінка з педагогічної практики прирівнюється до семестрової оцінки з будь-якого предмету і не може бути більшою за 100 балів.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гура О.І. Педагогіка основної школи: вступ до спеціальності / Олександр Іванович Гура. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. –224с.
2. Закон України «Про освіту» // Освіта. –1991. –25 червня. –С. 3.
3. Козій М.К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів: методичний посібник [для студ. педуніверситетів] / М.К. Козій. –К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. –140с.
4. Наукові основи методики літератури: навч.-метод. посіб. / за ред. Н. Й. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. –344 с.
5. Організація, зміст та оцінювання неперервної педагогічної практики майбутніх учителів. Навчально-методичний посібник / За заг. ред. А.М. Бойко. –Полтава, 2002. –144 с.
6. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94 від 20.12.94) // Інформ. зб. Міністерства освіти України.–1993. –№ 17–18. –С. 16–30.
7. Положення про педагогічну практику студентів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (затверджено вченою радою університету 21.04.2011 р., протокол № 4).
8. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. –К.: А.С.К., 2005. –192 с.
9. Семеног О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів / Навч.-метод. посібн. –К. –Глухів: РВВ ГДПУ, 2002.–96с.
10. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учебн. пособие для вузов. – М.: ЮНИТО-ДАНА, 2002. –437с.
11. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2007. –316 с.
12. Шулдик Г. О. Педагогічна практика: Навч. посіб. [для студ. пед. вузів] / Г.О. Шулдик, В.І. Шулдик. –К.: Науковий світ, 2000. –143с.

Додаткова література

13. Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики: Порівняльне літературознавство // Слово і час. –2001. –№3. –С. 50–58.
14. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки основної школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. бакалаврату. –К.: Освіта, 2005. –396с.
15. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. –К.: Світ, 2004. –147 с.
16. Марушкевич А.А. Педагогіка основної школи. –К.: Логос, 2006. –215 с.
17. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія основної школи: Навчальний посібник для бакалаврів та магістрантів. –К.: Дивосвіт, 2006. –236 с.
18. Цехмістрова Г. С. На рівні міжнародних вимог. Освітні інновації у вищих навчальних закладах // Гуманітарні науки. –2003. –№ 2. –С. 32–39.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

КАФЕДРА _____

РОБОЧИЙ ЗОШИТ
з науково-педагогічної практики
аспіранта

_____ року підготовки

Спеціальність _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

За _____ семестр 20 ____ /20 ____ н.р.

Дрогобич, 20 ____

Організація та порядок проведення практики

Науково-педагогічна практика аспірантів проводиться на кафедрах, за якими закріплені аспіранти.

Керівниками практики призначаються наукові керівники аспірантів у межах виділених годин на керівництво аспірантом. Практика закінчується звітом аспіранта про проходження практики та диференційованим заліком з відповідним записом наукового керівника у заліково-екзаменаційній відомості.

До початку практики проводиться настановча конференція. На ній аспіранти ознайомлюються з положенням про практику, програмою практики, її метою та завданнями, методичними рекомендаціями, правилами звітності та результатами практики.

60 годин науково-педагогічної практики розподіляються таким чином:

30 годин –навчально-методична та наукова робота (вивчення досвіду провідних викладачів кафедри, оволодіння навичками структурування та психологічно обґрунтованого перетворення наукових знань в навчальний матеріал, відвідування та аналіз лекційних, семінарських та практичних занять, керівництво різними видами діяльності студентів, у тому числі науковою);

30 годин –аудиторне навантаження (проведення практичних занять).

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюються його науковим керівником.

ПЛАН РОБОТИ АСПРАНТА НА ПЕРІОД ПРАКТИКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Керівник _____

« _____ » _____ 20 ____ p.

1. Навчально-методична робота

2. Аудиторне навантаження

ЗВІТ
аспіранта-практиканта з науково-педагогічної практики

1. Під час практики провів (ла) _____ пар , відвідав (ла) _____ пар викладача, провів (ла) _____ виховних заходів, _____ індивідуальних занять зі студентами ____ групи.

Результати цих занять

---

2. Ознайомився(лась) з такими документами кафедри

---

3. Виконав(ла) індивідуальні завдання

ВИСНОВКИ ТА ЗАУВАЖЕННЯ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Дата _____

Підпис _____